

FORSVARETS VETERANTJENESTE

2022

ÅRSRAPPORT

Forsvarets veteranjeneste holder til i bygning 48 på Akershus festning.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Forsvarets veteraninspektør, oberst Morten Henriksen, er sjef for Forsvarets veteran tjeneste.

Kjære leser,

Denne rapporten gir en kortfattet oversikt over veteran tjenestens aktiviteter foregående år, og Forsvarets helhetlige innsats på veteranfeltet.

2022 var året hvor Forsvarets veteran tjeneste (FVT), på lik linje med resten av samfunnet, skulle finne tilbake til «normal drift og aktivitet» post korona. Denne rapporten er et vitnesbyrd om at

aktivitetsnivået igjen er oppe på tidligere nivå.

Forsvarets veteransenter (FVS) på Bæreia gjorde en fremragende innsats for å tilpasse seg alle restriksjoner under pandemien. FVS har gjort en like flott innsats for å komme tilbake til normal drift dette året, med **alle planlagte aktiviteter og hele 10 000 gjestedøgn årlig.**

Vår kontakt med blant andre statsforvaltere, kommuner, etater, forskningsinstitusjoner og veteranorganisasjoner var i en periode redusert til et minimum, og basert på digitale medier. Som denne rapporten viser, er dialogen igjen prioritert hos alle parter. Spesielt gledelig er det at **80 prosent av veteranpopulasjonen nå bor i en kommune med veteranplan.**

«Som veteraninspektør har jeg en målgruppe på om lag 65 000 nålevende veteraner.»

I 2022 ble endelig **NORDEFCOs nordiske veteran-konferanse** gjennomført i Oslo, etter flere utsettelse. Med alle de nordiske og baltiske landene tilstede, og med relevante og interessante faglige foredrag, ble konferansen et solid grunnlag for videre samarbeid på veteranområdet.

Et av de mest profilerte oppdragene som tilligger veteran tjenesten er forvaltningen av **Forsvarssjefens dekorasjonsinstitutt**. Også her er aktiviteten tilbake til normalen. Dessuten er det verdt å nevne at det i 2022 ble besluttet å innstifte en ny dekorasjon som vil anerkjenne alle som har gjort internasjonal tjeneste på NATOs territorium, såkalt internasjonal innsats (INTINS).

Som veteraninspektør har jeg en målgruppe på om lag 65 000 nålevende veteraner. Det er et samfunnsansvar å ta vare på våre veteraner. Og derfor er det gledelig at de siste 10-15 årene viser at samfunnet tar ansvaret. Vi ser det gjennom økt anseelse i samfunnet, de mange markeringene av Frigjørings- og veterandagen rundt om i landet, og ikke minst den økte stoltheten hos veteranene selv.

Til slutt vil jeg også trekke frem to andre aktiviteter som FVT har jobbet mye med i 2022. En av disse var planleggingen av Nasjonal veterankonferanse, som ble gjennomført i Molde 24. og 25. januar 2023. Den andre er oppdraget FVT fikk fra Forsvarsdepartementet (FD) om å lede arbeidet med utkast

til ny tiltaksplan for Regjeringen på veteranfeltet. Dette arbeidet involverer deltakere fra åtte etater og direktorater. Utkastet ble levert 31. januar 2023.

God lesning!

Morten Henriksen

Oberst

Forsvarets veteraninspektør

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Oppfølging av personell fra internasjonale operasjoner

Forsvarets veteraninspektør (FVI) er fagansvarlig for Forsvarets oppfølgingsplikt overfor personell fra internasjonale operasjoner.

Grunnlagsdokument er Reglement for oppfølging av personell fra internasjonale operasjoner (også kalt Oppfølgingsreglementet). Forsvarets avdelinger gjennomfører en rekke aktiviteter for personellet og deres familier/pårørende både før, under og etter en tjenesteperiode i internasjonale operasjoner. FVT følger opp dette, blant annet ved å delta på familiesamling før utreise og avslutningssamling ett år etter at personellet kommer hjem.

Veteraninspektørens fagansvar innebærer også rådgivning og veiledning, samt inspeksjon av avdelingenes gjennomføring av oppgavene beskrevet i Oppfølgingsreglementet. I 2022 har FVT gjennomført totalt fem møter/samtaler med sjef eller ledelsen i Hæren, Luftforsvaret, Sjøforsvaret, Forsvarets spesialstyrker og Forsvarets sanitet. I tillegg har vi gjennomført åtte møter med avdelinger på lavere/taktisk nivå i Hæren og i Luftforsvaret.

FVT gjennomfører dessuten jevnlig møter med Forsvarets personell- og vernepliktssenter, Forsvarets sanitet/Institutt for militærpsykiatri og stressmestring, og Forsvarsstaben/J-1. FVT har også hatt møter med Forsvarets høgskole/Institutt for forsvarsstudier og Forsvarets helseregister.

Veteraner fra FN-operasjonen i Mali hedres i Fanehallen.

FVT er ansvarlig for innkjøp og distribusjon av informasjonsmateriell og ulike artikler som deles ut til personellet og deres familier. Som et ledd i oppfølgingen deler avdelingene ut informasjonsbrosjyrene «Reise ut» og «Komme hjem», «Barnepakken» (ryggsekk/pose med seks artikler tilpasset barn opp til ca 12 år), «Ungdomspakken» (ryggsekk/pose med seks artikler tilpasset barn og ungdommer i alderen 12-17 år) og «Hjemmeheltmedaljen» (til personellens barn og ungdommer ved hjemkomst).

Justis- og beredskapsminister Emilie Enger Mehl var til stede på medaljeseremonien for Mali-veteranene.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging i samarbeid med aktører utenfor Forsvaret

Anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av våre veteraner fra internasjonale operasjoner er et samfunnsansvar. Sivilsamfunnet har imidlertid begrenset kjennskap til og kompetanse om veteraner og veteranrelaterte utfordringer. En levende veteranpolitikk er derfor i stor grad avhengig av at Forsvaret støtter og oppmuntrer de sivile institusjonene i dette arbeidet.

En betydelig del av FVTs innsats er derfor rettet ut av Forsvaret. I praksis handler FVTs innsats om råd, veiledning, støtte og deltakelse i møter og praktisk arbeid relatert til dette området i kommuner, opp mot statsforvalterne eller andre institusjoner/aktører. Samarbeidet med landets kommuner handler ofte om utvikling og forvaltning av kommunale veteranplaner. I 2022 ble det vedtatt 17 nye kommunale veteranplaner. Totalt 152 slike planer er vedtatt. FVT var direkte involvert i arbeidet med åtte av disse planene.

Når det gjelder kompetansehevende aktiviteter innen veteranfeltet, som fagdager, kurs, seminarer og tilsvarende, deltar FVT svært ofte både i plan- og gjennomføringsfasen. FVT stiller med fast representant i de regionale fagnettverksgruppene om innsattpersonell (RNIP). Disse drives av landets helseforetak, gjennom fem regionale ressurscenter om vold, traumatisk stress og

selvmondsforebygging (RVTS) – Nord, Midt, Vest, Sør og Øst. Hovedoppgaven for en RNIP er å planlegge, utarbeide, og levere faglige, kompetansehevende tiltak innrettet mot ivaretagelse og oppfølging av veteraner og deres familier/pårørende. I tillegg er FVT også representert i det nasjonale fagnettverket for innsattpersonell hvor direktoratene stiller sine representanter.

FVT har i 2022 hatt en rekke møter med ulike institusjoner og aktører, for å diskutere og bistå i arbeidet for våre veteraner og deres familier. Noen eksempler er:

- Arbeids- og velferdsforvaltning (NAV).
- Barne-, ungdoms- og familieetaten (BUFETAT).
- Statsforvalterembetene i Møre og Romsdal, Rogaland og Trøndelag.
- I alt 30 møter med landets kommuner fra Hammerfest i nord til Risør i sør.
- 14 møter med det nasjonale og de regionale fagnettverkene for innsattpersonell (RNIP).
- To møter med Distriktpsikiatrisk senter Moss.
- Arbeidsutvalget for veteransaker i Rogaland.
- Sametingspresidenten og Sametinget.
- Høgskolen i Innlandet.
- Stortingets ombudsmnd

Operasjonsmedaljen for Mali har båndstripe med fargene til det norske og maliske flagget.

Medaljene er en viktig del av å anerkjenne veteraner, et symbol på takknemlighet og verdighet.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Normandieplassen, like ved Akershus festning, har fått et minnesmerke med navnene på nordmennene som mistet livet under Operation Overlord i Normandie i 1944. Forsvarets veteranertjeneste har i samarbeid med en rekke andre aktører sørget for at minnesmerket ble til. Under avdukingen 9. september vektla forsvarsminister Bjørn Arild Gram i sin tale at fred og frihet ikke kommer gratis, og at vi aldri kan ta friheten for gitt.

DIALOG OG SAMARBEID MED DE FRIVILLIGE VETERANORGANISASJONENE

FVT har ved utgangen av 2022 et registrert samarbeid med 26 frivillige veteranorganisasjoner. Til daglig handler samarbeidet for FVT mest om å være tilgjengelig for spørsmål fra organisasjonenes side. De organisasjonene vi hyppigst har kontakt med, er Norges veteranforbund for internasjonale operasjoner (NVIO), Veteranforbundet Skadde i internasjonale operasjoner (SIOPS) og Veteran møter Veteran (VMV). FVT tilrettelegger jevnlig en møtearena for samarbeid og informasjonsutveksling mellom veteraninspektøren, FVT og de frivillige veteranorganisasjonene – Veteranforum

Dette forumet gjennomføres to ganger årlig, med deltakelse fra en rekke andre frivillige interesseorganisasjoner, som eksempelvis Norges Lotteforbund,

Luftmilitært samfund og Brigadeveteranforbundet, de forsvarsrelaterte arbeidstakerorganisasjonene og FVTs faste kontaktpersoner på sentralt nivå i Forsvarets driftsenheter. Forsvarsdepartementet og Forsvarsstaben inviteres også til å delta. I 2022 ble begge veteranforumene arrangert på Forsvarets veteransenter på Bæreia. Det første ble avholdt 30.–31. mai, med deltakere fra totalt 18 organisasjoner og institusjoner. Denne anledningen ble også benyttet til å markere Frivillighetens år 2022, og organisasjonene fikk overrakt et diplom signert Forsvarssjefen, som takk for samarbeidet. Det andre Veteranforumet ble gjennomført 5.–6. desember, med deltakere fra totalt 15 organisasjoner/institusjoner.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Ved avduking av Normandie-minnesmerket ble det lagt blomster ved ståltavlen. Fra venstre bak: Oberstløytnant Harald-David Meum, orlogsmester Erik Småtty Nordahl, major Alf Petter Asbjørnsen og strategisk rådgiver Ole Heintz fra Forsvarets veteran tjeneste leste opp navnene, symbolisert med en rød rose for hvert av navnene på de 52 falne. Foran: Kommandørkaptein Ola Bøe-Hansen, stabssjef, har ledet prosjektet fra FVTs side og holdt tale.

ETATSLEDERMØTE

I Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» (2011) er det beskrevet at etatssjefene i Forsvaret, NAV, Statens pensjonskasse og Helsedirektoratet skal møtes ved jevne mellomrom for å drøfte problemstillinger knyttet til veteranoppfølging. Etatsledermøtet inkluderer i dag også lederne for Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Politidirektoratet. I 2022 ble Etatsledermøtet gjennomført 6. september som et fysisk møte i Forsvarssjefens representasjonsbolig på Akershus festning. FVT administrerer og tilrettelegger for dette møtet.

FORSVARETS VETERANTREFF

Grunnlaget for Forsvarets veteran treff som aktivitet finnes i Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» (2011). Her fremgår det at *Forsvaret, i samarbeid med NVIO, skal videreutvikle opplegget med månedlige lokale veteran treff.* Hensikten med Forsvarets veteran treff er å skape en arena der veteraner fra internasjonale operasjoner kan møtes og bygge nettverk. En viktig effekt av veteran treffene er kameratstøtten, enten direkte mellom veteraner, eller indirekte fordi treffene bidrar til å skape tilhørighet. Forsvarets veteran treff skal være tilgjengelige for alle veteraner fra internasjonale operasjoner, uavhengig av om de tilhører en veteranorganisasjon eller ikke. Forsvaret dekker utgiftene til mat.

I 2022 ble det arrangert 527 treff på 78 steder landet rundt. Totalt antall besøkende på treffene var 6558 personer. FVT var til stede på 12 av disse treffene, i Alta, Tromsø, Bardufoss, Mo i Rana, Sandnessjøen, Steinkjer, Rissa, Kyrksæterøra, Husnes, Mandal, Rauland og Drammen.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Pensjonert generalmajor Jon Gerhard Reichelt, psykiater og tidligere sjef for Forsvarets sanitet, var hovedtaler under NORDEFCO-konferansen i Oslo 27.-28. september. Han snakket om at veteranidentiteten omfatter mange ulike mennesker. De nordiske landene skal i samarbeidet de neste årene ha et særlig fokus på temaet veteranidentitet, for å bedre forstå veteraners behov og rolle i samfunnet.

JUBILEUMSMARKERING FOR NORSK MILITÆR DELTAKELSE I IRAK-KRIGEN (1990-1994)

FVI og FVT har årlig siden 2017 gjennomført jubileumsmarkeringer for norsk deltakelse i internasjonale operasjoner. I utgangspunktet skal markeringen gjennomføres 25 år etter at norsk militær deltakelse i en operasjon eller misjon startet. Der dette ikke er mulig, eller for sent, markeres 30, 35, 40 eller liknende. I 2022 var det 32 år siden norsk deltakelse i Gulf-krigen startet i 1990. Grunnet koronapandemien lot markeringen seg ikke gjennomføre som planlagt i 2020 eller 2021. Derfor valgte vi 2022 til å arrangere en utsatt 30-års jubileumsmarkering for soldatene som deltok i operasjonene Desert Shield, Desert Storm og UNIKOM.

8. mai var nærmere 600 veteraner fra kystvaktfartøyet KV Andenes, det norske Sanitetskompaniet (NORMEDCOY) og personell som tjenestegjorde i UNIKOM, invitert til jubileumsmarkering på Akershus festning. 179 av disse deltok på det offisielle programmet for Frigjørings- og veterandagen på Akershus festning, og på festmiddagen på kvelden med Forsvarssjefen som vert.

NORDISK FORSVARSSAMARBEID

FVT overtok i 2018 formannskapet for NORDEFCO Veterans Working Group (VWG). En formannsperiode er vanligvis to år, og avsluttes med at nasjonen er vertskap for NORDEFCOs veterankonferanse. Grunnet pandemien hadde FVT formannskapet i fire år, frem til høsten 2022, da konferansen ble arrangert i Oslo av FVT. Over to dager fikk 120 deltakere innblikk i veteranrelatert forskning fra alle medlemslandene. Dette omfattet blant annet forskning på medisinske forhold, policy og historie. Det har årlig vært vanlig med to fysiske møter i VWG. Som følge av pandemien var møtet høsten 2022 i Oslo det første siden 2019. Hyppigere elektroniske møter ble løsningen for å opprettholde samarbeidet, utveksle informasjon og sikre planlegging av konferansen. VWG har i 2022 levert en anbefaling til NORDEFCO om videre drift av arbeidsgruppen.

NASJONAL VETERANKONFERANSE 2023 - PLANPROSESS

Veteraninspektøren har hatt oppdraget med å gjennomføre og evaluere en nasjonal veterankonferanse i 2023. Planlegging og forberedelse av konferansen krevde en del arbeidskraft og fokus i 2022. Konferansen ble avholdt i Molde 24. – 25. januar 2023. Den nasjonale veterankonferansen har som målgruppe alle aktører som er involvert i arbeidet med anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner på vegne av Norge. Dette inkluderer også personelletts familier.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Forskning

*«Dette er et viktig forskningsarbeid som gir
anerkjennelse til de mer enn 12 000 norske soldatene
som har tjenestegjort på Balkan»*

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen

FVT har i 2022 hatt samarbeid med aktører både i og utenfor Forsvaret med tanke på forskning. Institutt for Forsvarsstudier (IFS) ferdigstilte bokprosjektet «Krig i Europa, Forsvarets innsats på Balkan 1992-2005». Utover dette har FVT finansiert ytterligere to forskningsprosjekter ved IFS. Det ene heter «Ta vare på dine kvinner og menn. Ivaretagelse av norske INTOPS-soldater før, under og etter depolyering». Prosjektet dekker tidsrommet fra 1947 til 2020 og ser på hvordan ivaretagelsen er gjennomført av Forsvaret. Det andre prosjektet, «Norske soldater i internasjonale freds- og stabiliseringsoperasjoner, 1956-2012», ønsker å skape en økt forståelse av hvilke soldater Forsvaret har rekruttert til internasjonale operasjoner, hva som har motivert dem, endringer i type

operasjoner og hvordan personellet har sett på seg selv.

Utover dette har FVT vært involvert i Arbeidsforskningsinstituttets samlivsundersøkelse «Mellom familiens og Forsvarets krav», samt forskningsprosjektet til Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), «Veteraners familier: Psykisk helse og hverdagsliv etter utenlandsoperasjoner». Begge prosjektene ferdigstilles i 2023. FVT har også hatt et samarbeid med Institutt for militærpsykiatri og stressmestring og Forsvarets helseregister med tanke på ytterligere forskningsprosjekter. FVT er dessuten representert i Forsvarsdepartementets Forum for veteranforskning.

Forsvarssjefen fikk overrakt den ferske boken «Krig i Europa: Forsvaret på Balkan, 1992–2005» før jul. Forfattere er forskerne Håkon Lunde Saxi og Martin Lau Slåtten ved Forsvarets høyskole. Forsvarets veteran tjeneste har bidratt både med midler og delvis til innholdet i boken.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Tilskuddsordningen

Forsvarets veteranertjeneste forvalter en tilskuddsordning på vegne av Forsvarsdepartementet. Ordningen omfatter økonomisk støtte til veteranorganisasjoner og veteranprosjekter, og reguleres av *forskrift om tilskudd til frivillig aktivitet på forsvars- og sikkerhetsområdet* av 16. desember 2021.

Formålet er å stimulere til økt aktivitet for, og ivaretagelse av, de som har tjenestegjort for Forsvaret i internasjonale operasjoner, eller til aktivitet som fremmer kunnskap om og engasjement for denne gruppen.

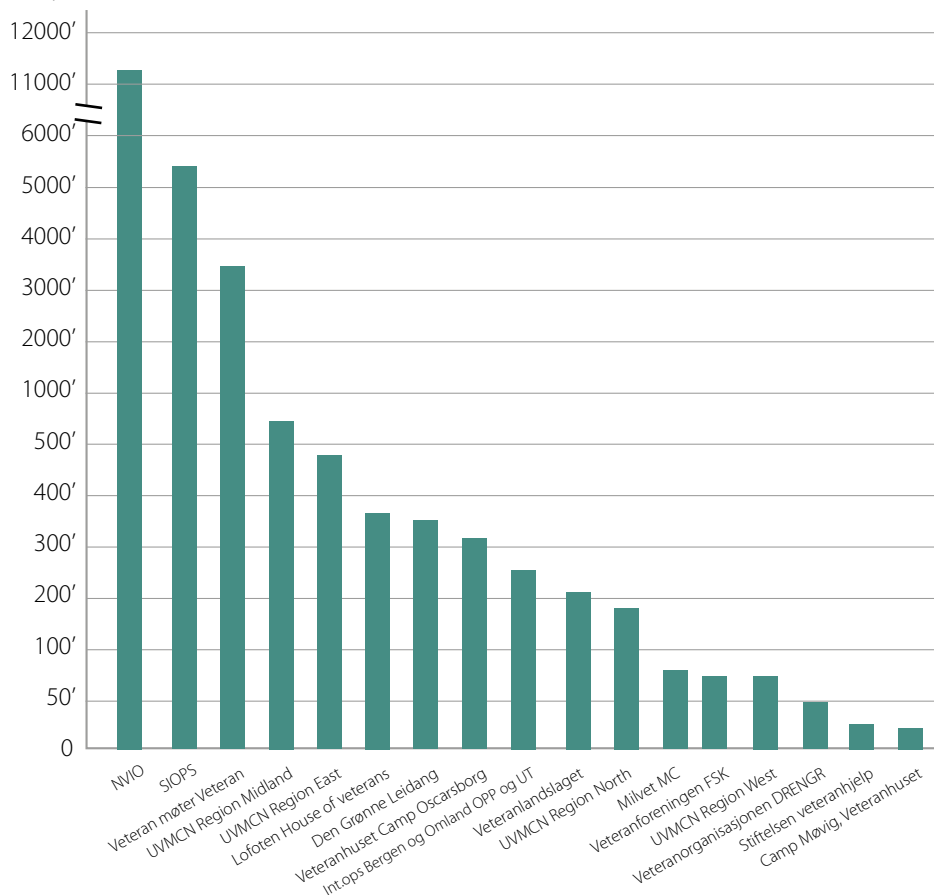
For 2022 har FVT mottatt og saksbehandlet 31 søknader fra frivillige organisasjoner. Av disse ble 17 søknader innvilget. Til sammen ble det søkt om støtte til drift og prosjekter for 36,8 millioner kroner. For 2022 var det bevilget 23,6 millioner kroner til fordeling. Totalt ble det innvilget søknader for til sammen 23,546 millioner kroner.

Forsvarets veteranertjeneste arbeider kontinuerlig med å anerkjenne og dekorere.

Tabellen viser tildelingen til veteranorganisasjonene i 2022.

Beløp x1000

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Andre aktiviteter

PODKAST

Hensikten med prosjektet «FVI podkast» var å formidle et faglig og givende budskap om anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av våre veteraner til offentlige aktører, i lydformat. Prosjektet la opp til innspilling av åtte podkast-episoder i samarbeid med Moderne Media. I perioden mai – august ble det utviklet og foretatt innspilling av første episode av podkasten. Programleder var sjef for Operasjonsseksjonen ved FVT, med studiogjestene ordfører i Lier kommune og Forsvarets veteraninspektør. Hovedtemaet for episoden er *anerkjennelse*. Denne første podkast-episoden er ikke lansert, i påvente av et mulig større podkastprosjekt.

ETABLERING AV NETTSIDE

Nettside for kommunalt og offentlig veteranarbeid ble lansert i midten av juni 2022, med mål om å være en digital fagressurs for kommunale og offentlige aktører i deres veteranivaretagelse. Et slikt tilbud har tidligere manglet på Forsvarets nettsider.

På den nye nettsiden finner man blant annet informasjon om:

- Hvordan utarbeide veteranplaner
- Kompetansehevende tiltak
- Relevant forskning på veteranfeltet
- Politiske føringer for veteranarbeidet
- Oversikt over veteranorganisasjoner
- Ressurser på veteranfeltet
- Hva er en veterankontakt?
- Lenke til Forsvarets mediearkiv og Forsvarets veteranrelaterte filmer
- Veteranrelatert video- og bildebank

www.forsvaret.no/veteraner/kommunalt-og-offentlig-veteranarbeid

GJENNOMGANG AV AFGHANISTAN II-UNDER-SØKELSEN

Hensikten med prosjektet var å vurdere hvordan FVT kan benytte resultatene fra Afghanistan II-undersøkelsen, som FSAN la frem i 2020. FVT sluttførte ikke gjennomgangen innen utgangen av 2022, og det videreføres dermed inn i 2023.

STØTTE TIL VEFAM-PROSJEKTET «VETERANERS FAMILIE: PSYKISK HELSE OG HVERAGSLIV ETTER UTENLANDSOPERASJONER»

Det er behov for mer kunnskap om hvordan familie, pårørende, nære relasjoner - særlig barn, påvirkes av at personell sendes ut i oppdrag for Norge. Våren 2020 fikk NKVTS i oppdrag fra Forsvarsdepartementet å gjennomføre en spørreundersøkelse innrettet primært mot soldater fra internasjonale operasjoner og deres familier/pårørende. Høsten 2020 fikk FVI og FVT innblikk i prosjektplanen, noe som medførte at FVI ønsket å utvide deltakelsen i prosjektet, for å få inn flere respondenter fra flere deler av Forsvaret. Dette krevde en ekstrafinansiering ut over rammen fra FD på ca to millioner kroner. For å få dette til, måtte FVT bruke midler fra sitt budsjett. FD godkjente utvidelsen og den økonomiske styrkingen av prosjektet i februar 2021.

FVT har siden høsten 2020 fulgt prosjektet tett, og har hatt løpende dialog med NKVTS om status i arbeidet. VEFAM-prosjektet skal levere sin sluttrapport til FD senest innen utgangen av juni 2023.

ERSTATNINGSSAKER

FVT har ansvaret for å fremskaffe relevant dokumentasjon i erstatningssaker som behandles i Statens pensjonskasse (SPK), av FN eller andre aktører. I 2022 kom det inn totalt 52 nasjonale henvendelser om erstatningssaker. Saker der FD eller veteraner ber om dokumentasjon i forbindelse med erstatningskrav mot FN, utgjorde til sammen 118 enkeltsaker. FN-kravene er generelt mindre arbeidskrevende, hvis ikke det etterspørres dokumentasjon av dødsfall eller skader. Slike saker krever, på lik linje med SPK-saker, at det må foretas arkivbesøk. Erstatningssakene relatert til SPK beslaglegger desidert mest arbeidstid innenfor dokumentasjonsfeltet.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

ARKIVER ETTER INTERNASJONALE OPERASJONER

FVT sendte i løpet av høsten et skriv der vi ga uttrykk for vår bekymring rundt situasjonen ved Forsvarets digitale arkiver etter nyere internasjonale operasjoner. Dette har bidratt til at arkivtjenesten i Forsvaret har tatt tak i problemet med de ulike eksterne, digitale lagringsmediene. I januar 2023 startet prosessen med å overføre arkiver fra eksterne medier til en ny backupløsning. FVT er i løpende dialog med historisk team på Jørstadmoen angående saken. Dette arbeidet vurderes som kritisk viktig for å sikre vår dokumentasjon av Norges historie fra internasjonale operasjoner.

FORSVARETS VETERANPRIS 2021

Grunnet pandemien har gjennomføringen av veteranprisrådet vært utsatt flere ganger. Rådsmøtet ble til slutt holdt 1. juni 2022. Det var totalt 87 innstillinger fordelt på 52 kandidater. Dette gjør trolig Forsvarets veteranpris til en av de utmerkelsene som Forsvaret har flest forslag til. Alle de 52 kandidatene fikk tilsendt diplom som bekrefter at de ble foreslått til Forsvarets veteranpris 2021. Vinneren, Ann Helen Dybwad, fikk overrakt prisen under Nasjonal veterankonferanse i Molde i januar 2023.

FORSVARETS DEKORASJONSINSTITUTT

Forsvarssjefens stridsdekorasjonsråd har gjennomført ett rådsmøte i 2022. Det kommer fortsatt flere innstillinger til stridsdekorasjonsrådet fra mange forskjellige operasjoner.

Forsvarssjefens dekorasjonsråd har gjennomført to rådsmøter i løpet av 2022. Dette rådet har de siste årene sett en svak økning av forslag til fortjenstmedaljer. Norske soldater har gjennom flere år utført en meget solid jobb i internasjonale operasjoner, og dette ser vi blant annet i at et betydelig antall utenlandske dekorasjoner er registrert i Forsvarets rulleblad. Flere nye utenlandske dekorasjoner er også godkjent for bæring på norsk uniform, og rangert etter nasjonale og internasjonale retningslinjer.

Dekorasjonsseksjonen har gjennom 2022 samarbeidet med og støttet:

- Forsvarssjefens dekorasjonsråd for Etterretningstjenesten
- Hærens dekorasjonsråd
- Sjøforsvarets dekorasjonsråd
- Luftforsvarets dekorasjonsråd
- Heimevernets dekorasjonsråd

Totalt sju dekorasjonsråd utgjør Forsvarets dekorasjonsinstitutt. FVT bistår de ulike rådene enten direkte som medlemmer/ledere eller med faglig bistand.

I 2022 besluttet Forsvarssjefen å opprette to nye medaljer:

- **Forsvarets medalje for internasjonal tjeneste** er opprettet for å kunne anerkjenne eksempelvis personell som har seilt i NATOs stående maritime styrker, personell som har tjenestegjort i eFP i Litauen eller i Luftforsvarets Air Policing oppdrag. FVT har jobbet opp mot grenstabene for å utarbeide statuttene. Samarbeidet med Sjøforsvaret har vært spesielt tett. Arbeidet har også inkludert dybdesøk i Forsvarets arkiver, Marinemuseets arkiver og Riksarkivet. Det jobbes for at første overrekkelse av denne medaljen blir i løpet av 2023.
- **Forsvarets medalje for Jan Mayen** er opprettet for å kunne anerkjenne den tjenesten som er lagt ned på Jan Mayen fra 1962 og frem til dags dato. Her samarbeider FVT med CYFOR. Målet er første overrekkelse av denne medaljen i løpet av høsten 2023.

Sekretariatet til Forsvarssjefens dekorasjonsråd arbeider nå videre med statuttene og utformingen av disse to medaljene. Begge dekorasjonene er plassert i gruppe 4 - det vil si andre norske dekorasjoner.

ETTERTILDELINGER OG ANDRE MEDALJEOVERREKKELSER

Totalt har FVT saksbehandlet og bistått med overrekkelsen av 274 medaljer i løpet av 2022. De fleste av disse dekorasjonene er ettertildelinger for tidligere tjeneste i internasjonale operasjoner. Det er primært veteraner fra Tysklandsbrigaden, Balkan og Libanon. FVT utfører all sentral saksbehandling, inkludert oppdatering av rulleblad etc. Selve overrekkelsene forestås primært av de respektive heimevernsdistriktene, eller andre lokale militære avdelinger. I utlandet gjennomføres overrekkelsene av ambassader eller konsulater.

FVT ser nå en tendens til økning av henvendelser etter en periode med reduksjon grunnet pandemien. Vi ser også en klar økning av henvendelser knyttet til Forsvarets medalje for skyting og Forsvarets medalje for feltsport. Dette tyder på at endring av statuttene har hatt en ønsket effekt, med at flere nå har gjenopptatt skyte- og ferdighetstester.

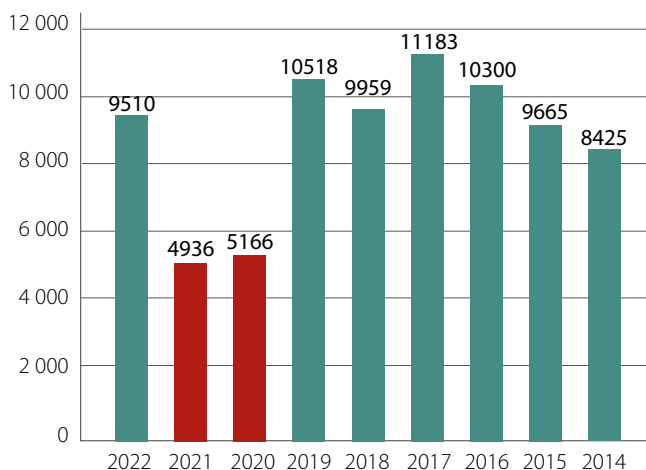
ITJENESTEFORNORGE.NO

Nettsiden er hyppig brukt som en kilde til informasjon både i og utenfor Forsvaret. Antall innsendte historier har vært lavt de siste årene, men dette har fått en oppsving utover høsten 2022. Uavhengig av antall veteranhistorier, har nettsiden god effekt som den eneste autoritative, kvalitetssikrede, samlede kilden om Forsvarets innsats i internasjonale operasjoner.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

Forsvarets veteransenter på Bæreia

Gjestedøgn historisk.

På Bæreia er det lange tradisjoner for å ivareta veteraner og pårørende.

GJESTEDØGN

2022 har vært innholdsrikt og hektisk for veteransenteret. Etter to år med pandemi har vi igjen fått gjennomført aktiviteten etter oppdrag og plan.

Belegg for 2022 har vært i samsvar med målet om ca 10 000 gjestedøgn per år. Hoveddelen av disse er overnatting for veteraner (8206 gjestedøgn). Henvendelser om opphold er tilbake på samme nivå som før pandemien. Bemanningen av senteret tillater at vi i dag utnytter rundt 40 prosent av total belegningskapasitet. Det er derfor et potensial for betydelig flere gjestedøgn dersom ønskelig, men det vil i så fall kreve noen flere årsverk knyttet til kjøkken og renhold, samt større økonomisk tildeling på drift.

AKTIVITETER MED FOKUS PÅ ANERKJENNELSE

FVS samarbeidet også i år med kommunene i Glåmdalsregionen om markeringen av frigjørings- og veterandagen 8. mai, med kransnedleggelser, taler, lunsj for veteraner og det tradisjonelle sykkelrittet. Veterankonserten på Kongsvinger festning ble arrangert for tiende gang, med Heimevernets musikkorps og innleide solister, for ca 200 veteraner og 800 sivile tilskuere.

20 gjensynstreff har blitt gjennomført. Generelt er etterspørselen for gjensynstreff mye større enn vi klarer å innfri, samtidig som oppmøte ikke alltid er så høyt som forventet. Dette vil vi ta høyde for i planleggingen for 2023, sett opp mot opphold for familier.

VETERANAKTIVITETER MED FOKUS PÅ IVARETAKELSE

I tillegg til rekreasjonsopphold for enkeltveteraner, har vi gjennomført en rekke forskjellige typer opphold og aktiviteter for å prøve å nå ut bredere til veteraner generelt. Vi har hatt vinteraktivitetsuke, padlekurs, golfkurs og samlivskurs for veteranpar. Jul- og nyttårsopphold er også en viktig aktivitet, hvor enslige veteraner er prioritert. I 2022 fikk alle enslige veteraner som søkte opphold i jul og nyttår innvilget søknaden sin. Rundt 90 personer benyttet seg av tilbudet.

AKTIVITETER MED FOKUS PÅ VETERANFAMILIEN

Veteransenteret gjennomførte to uker med vinterferieopphold, og to uker høstferieopphold for veteranfamilier. Her er også etterspørselen større enn tilbudet. Ungdomscampen «Min tur ut» ble gjennomført for åttende gang, totalt 40 ungdommer var innvilget plass. Etterspørselen var mindre enn tidligere, og vi antar dette henger sammen med færre bidrag i internasjonale operasjoner enn tidligere år. Tilbakemeldinger fra både ungdom og pårørende er meget gode. Vi anser disse campene å ha viktig signaleffekt opp mot familieivaretagelse. Igjen fikk vi god støtte av personell fra Rena leir.

FORSVARETS VETERANTJENESTE

ØVRIG AKTIVITET

I første halvår har vi også tilrettelagt for noe konferanseaktivitet for Forsvaret, aktiviteter for de frivillige veteranorganisasjonene og veteraninspektørens veteranforum.

Det har vært besøk fra flere organisasjoner utenfor Forsvaret som ønsker orientering om Forsvarets tilbud til veteraner. Blant annet en stiftelse som arbeider med svenske veteran-spørsmål.

Forsvarets seniorforbund, avdeling Kongsvinger, og Kongsvinger militære samfunn, har også gjennomført sine møter på senteret.

FVS har samarbeidsavtale med Forsvarets personell- og verneplikssenter/Seksjonen for internasjonale operasjoner om å være pårørendesenter for hendelser som kan oppstå i internasjonale operasjoner og internasjonal innsats. I denne sammenhengen er det gjennomført øvelser for pårørende kontakter ved senteret.

FVS tilrettelegger for at forsvarsansatte med bopel i distriktet kan arbeide på fjernkontor på senteret, når vi har ledig kapasitet på FIS Basis-stasjoner. 8-10 personer benytter dette tilbudet regelmessig.

VETERANKORT

Veterankortet utstedes etter søknad til de som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner for Norge. Kortet inneholder et fordelsprogram og forvaltes av de frivillige veteranorganisasjonene. Forespørsel etter veterankort holder seg stabilt og det er skrevet ut 1126 veterankort i 2022.

RÅDGIVNING OG DIALOG MED DET SIVILE OG MILITÆRE HJELPEAPPARATET

Inntakssamtale gjennomføres med alle enkeltveteraner som kommer til FVS på rekreasjon. I tillegg har feltpresten hatt 268 sjelesorgsamtaler i løpet av 2022. Vi har god dialog med sivil helsevesen og Forsvarets sanitet ved behov. Generelt kan man si at de som ber om hjelp og rådgivning får denne støtten. FVS opplever imidlertid jevnlig stor frustrasjon fra mange veteraner knyttet til deres prosess rundt erstatningssaker som er til behandling hos SPK.

Samarbeidet mellom FVS og kompetansemiljøet for veteransaker hos NAV Elverum, og veterankontakt NAV Oslo, fungerer etter vårt syn meget bra. NAV har foretatt gjentatte besøk på FVS i sammenheng med at veteraner er til stede. Muligheten for veteranen om å møte saksbehandlerne personlig på Bæreia verdsettes høyt.

ORIENTERINGER OM FORSVARETS TILBUD TIL VETERANER

FVS har vært til stede og orientert om Forsvarets tilbud til veteraner på 13 familiedager, etterlandinger og avslutnings-samlinger. Disse samlingene gjennomføres etter intensjonen i oppfølgingsreglementet.

Padling er en av friluftaktivitetene ved Bæreia.

Statistikk Åpen dør i 2022

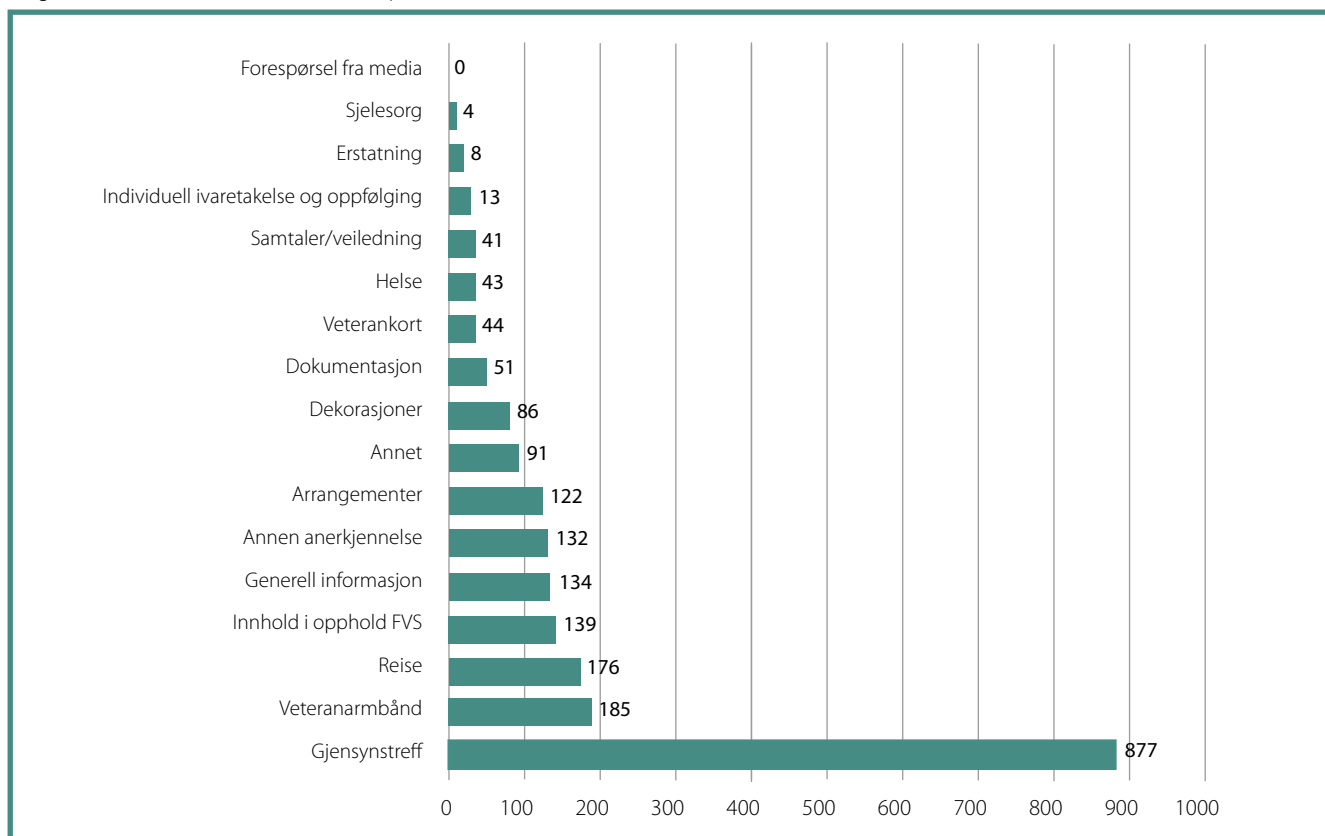

Bæreia ligger i rolige, naturskjønne omgivelser like ved Kongsvinger.

Økningen i antall henvendelser til Åpen dør er stor, totalt 2146 i 2022. Spesielt på forespørsel om gjensynstreff. Vi ser dette i sammenheng med at samfunnet har åpnet igjen etter pandemien. I tillegg er ca 200 av henvendelsene angående

gjensynstreff knyttet til jubileumsarrangement i Oslo 8. mai. Hoveddelen av henvendelsene til Åpen dør besvares umiddelbart av våre egne saksbehandlere.

Diagrammet viser antall henvendelser til Åpen dør ved FVS 2022, samlet ble det 2146 henvendelser.

HKH Kronprins Haakon inspiserer styrkene under seremonien 8. mai på Akershus festning.

Åpen dør

Telefon:: 800 85 800

E-post: veteraner@mil.no

Postadresse:

Forsvarets veteran tjeneste

Postboks 1550 Sentrum

0015 Oslo

Besøksadresser:

Forsvarets veteran tjeneste

Akershus festning, bygning 48

Forsvarets veteransenter – Bæreia

Bæreiavegen 588, 2208 Kongsvinger